

**Informacja o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r.
o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
(t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.) oraz uzasadnienie stanowiska.**

1. Charakter działań przewidzianych w dokumencie

- ***Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć.***

Projekt GPR jest dokumentem o charakterze programowym, który w sposób pogłębiony identyfikuje potrzeby w zakresie rewitalizacji, wyznacza wizję i cele wraz z kierunkami planowanych działań rewitalizacyjnych. Został przygotowywany zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 278) do realizacji zadania własnego gminy polegającego na przygotowaniu, koordynowaniu i tworzeniu warunków do prowadzenia rewitalizacji. W swym zakresie uwzględnia listę planowanych przedsięwzięć podstawowych oraz charakterystyki pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Założeniem projektu GPR jest skoordynowanie i integracja zamierzeń różnych podmiotów w dziedzinie rewitalizacji w celu przezwyciężenia stanu kryzysowego wynikającego z koncentracji negatywnych zjawisk społecznych gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych na obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji wyznaczony został uchwałą nr III/21/24 Rady Miasta Katowice z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Katowice. W ujęciu przestrzennym zasięg oddziaływania projektu GPR (obszar rewitalizacji) odnosi się do obszaru 1314,5 ha, co stanowi 7,98% powierzchni Katowic i obejmuje 65 846 osób¹ tj. 25,1% mieszkańców miasta. W związku z powyższym projekt GPR ustala ramy przestrzenne interwencji w wyodrębnionej przestrzeni gminy, co determinuje lokalną skalę projektów.

W przeważającej części lokalizacja realizacji przedsięwzięć zdefiniowanych w ramach listy planowanych przedsięwzięć podstawowych (o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy o rewitalizacji) ogranicza się do obszaru rewitalizacji. W ramach tej listy, możliwe jest również wskazanie projektów wykraczających swą planowaną lokalizacją poza obszar rewitalizacji, a jednocześnie spełniających warunki określone w art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji. Do takich zakwalifikowano:

- 8 przedsięwzięć „miękkich”, bez komponentu o charakterze inwestycyjnym, ze wskazaniem obiektywnym wyłącznie w odniesieniu do podmiotu/placówki prowadzącej działania ukierunkowane na realizację celów w wymiarze społecznym (w treści projektu GPR o symbolach H/M/52.1 - H/M/52.8).
- 2 przedsięwzięcia „twarde”, o charakterze inwestycyjnym (OZ/Z/57, OZ/Z/58) pozostające w przestrzennej bliskości obszaru rewitalizacji.

W przypadku charakterystyk pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć (o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy o rewitalizacji) odnoszących się do odpowiednich kierunków działań, wskazano w projekcie GPR „typy/grupy” zadań, których realizacja będzie wpisywać się i realizować cele określone w projekcie GPR. Projekt GPR nie definiuje lokalizacji tych przedsięwzięć.

Projekt GPR nie stanowi dokumentu wykonawczego, nie określa szczegółowych wytycznych do realizacji przedsięwzięć, nie przesądza o ich skali, czy też wymogach w zakresie możliwych rozwiązań technicznych.

¹ stan na 19.04.2024 r.

Ujęcie przedsięwzięcia w ramach gminnego programu rewitalizacji stanowi odpowiedź na terytorialną konieczność interwencji oraz fakt zgodności z założeniami programu w zakresie celów i kierunków.

W odniesieniu do stopnia ustalenia ram dla późniejszej realizacji wyszczególnionych i opisanych w treści projektu GPR planowanych zamierzeń wskazać należy, że zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o rewitalizacji przedsięwzięcia te realizuje się na warunkach określonych w gminnym programie rewitalizacji. Jednocześnie należy również wskazać, że zgodnie z art. 19 ustawy o rewitalizacji gminny program rewitalizacji nie stanowi aktu prawa miejscowego.

- **Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach.**

Zaproponowane w projekcie GPR cele i kierunki interwencji stanowią kontynuację podejmowanych działań rewitalizacyjnych, dotychczas realizowanych na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Katowic na lata 2016-2023. Pozostają one w spójności z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu:

- gminnym – Strategią Rozwoju Miasta Katowice 2030, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022 – 2027, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Katowice (analiza w tym zakresie ujęta została w pkt 2 projektu GPR),
- regionalnym - Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, Regionalną Polityką Rewitalizacji Województwa Śląskiego, Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (analiza w tym zakresie ujęta została w pkt 8 projektu GPR).

- **Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska i powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.**

Pomimo tego, że program nie jest dokumentem skierowanym wprost na ochronę i poprawę środowiska naturalnego, aspekty środowiskowe były brane pod uwagę przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji. Projekt GPR opiera się na przeprowadzonych analizach ilościowych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz jakościowych obejmujących wymiar środowiskowy. Wynikiem jest sformułowany w projekcie GPR cel generalny procesu rewitalizacji w którym podkreślono aspekty środowiskowe i nawiązano do zasad zrównoważonego rozwoju „*Celem generalnym procesu rewitalizacji jest trwałe ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji wraz z poprawą warunków środowiskowych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych na rzecz wysokiej jakości życia oraz zapewnienia włączenia mieszkańców i podmiotów działających na tym obszarze w korzyści dynamicznej transformacji i rozwoju Katowic.*”

W aspekcie środowiskowym w projekcie GPR wyróżniono również kierunki działań odnoszące się do ograniczania lub eliminacji negatywnych zjawisk, do których zaliczyć należy:

- wspieranie rozwiązań dostępnej i włączającej błękitnej i zielonej infrastruktury (kierunki: K1_Ś_Ś, K2_Ś_ZAW, K1_Ś_ZAL, K1_Ś_BG, K1_Ś_S-B, K1_Ś_JN);
- podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (kierunki: K2_Ś_Ś, K2_Ś_ZAL, K1_Ś_DAB, K1_Ś_W-J, K2_Ś_BG, K1_Ś_DM, K2_Ś_JN);
- ograniczenie negatywnych efektów związanych z hałasem (kierunki: K2_Ś_Ś, K1_Ś_ZAW, K2_Ś_ZAL, K1_Ś_DAB, K1_Ś_W-J, K1_Ś_DM);

- ograniczenie negatywnych efektów związanych z zatłoczeniem komunikacyjnym (kierunki: K2_Ś_Ś, K2_Ś_ZAL, K1_Ś_DAB, K1_Ś_DM);
- zmniejszenie energochłonności, śladu węglowego budynków (kierunki: K2_Ś_Ś, K1_Ś_ZAW, K1_Ś_W-J, K2_Ś_ZAL, K1_Ś_DAB, K1_Ś_W-J, K2_Ś_BG, K1_Ś_DM, K1_Ś_S-B, K2_Ś_JN);
- podejmowanie działań na rzecz ochrony istniejących terenów zieleni oraz zazielenienia obszaru dzielnicy i wzmacniania bioróżnorodności istniejących terenów rekreacyjnych (kierunki: K2_Ś_W-J, K1_Ś_JN);
- przywrócenie pożądanego stanu zagospodarowania terenów (kierunek: K1_Ś_S-B).

W projekcie GPR w części dotyczącej systemu monitoringu i oceny GPR (pkt 10) uwzględniono metodykę monitorowania realizacji założonych celów programu m.in. w wymiarze środowiskowym rewitalizacji poprzez zestaw wskaźników obejmujących kwestie jakości powietrza, zanieczyszczenia hałasem, terenów zielonych, efektywności energetycznej. System monitorowania o wysokim stopniu szczegółowości stanowi wsparcie systemu zarządzania przestrzenią miejską, jak również ma swój wkład w edukację ekologiczną. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z założeniami ustawowymi, proces rewitalizacji w szerokim rozumieniu odbywa się w modelu partycypacyjnym tj. z udziałem interesariuszy rewitalizacji. Zrealizowane do sporządzenia projektu GPR działania, jak również szczegółowe założenia uwzględniania partycypacji społecznej na etapie realizacyjnym, opisane zostały w pkt 9 projektu GPR.

W świetle powyższego, bezsprzecznie cel generalny procesu rewitalizacji i kierunki działań przewidziane w projekcie GPR są powiązane ze zdiagnozowanymi problemami ochrony środowiska i służą do ich niwelacji na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wsparcia dla działań związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz bioróżnorodnością.

2. Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności

- ***Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań.***

Założeniem planowanych do realizacji przedsięwzięć w projekcie GPR jest rozwiązanie zidentyfikowanych w obszarach rewitalizacji problemów wymiaru: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-gospodarczego oraz technicznego w taki sposób by nie wystąpiło negatywne oddziaływanie na środowisko, co więcej zakłada się jego poprawę w szczególności w kontekście działań o charakterze technicznym. Mając na uwadze, że część z planowanych przedsięwzięć ma charakter inwestycyjny, kubaturowy, prawdopodobnym jest w okresie realizacji inwestycji występowanie w skali lokalnej, uciążliwości wynikających z prac budowlanych, zwiększonego natężenia hałasu, okresowych zanieczyszczeń. Przyjmuje się jednak, że będą podlegać minimalizacji w oparciu o obowiązujące normy i przepisy oraz że ustąpią wraz z zakończeniem prac. W przypadku przedsięwzięć o charakterze „miękkim” nieinwestycyjnym ze względu na specyfikę w przypadku ich realizacji nie przewiduje się bezpośrednich oddziaływań na środowisko.

Wskazać należy, że dla strategicznych zadań miejskich - projektów flagowych zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Miasta Katowice 2030 i zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji tj.: projekt flagowy PF_9: *Adaptacja budynku przy pl. Ogród Dworcowy 4 wraz z zagospodarowaniem terenu dedykowanego Kazimierzowi Kutowskiemu na cele kulturalne*; projekt flagowy PF_6: *Zielona Strefa Nauki*, którego realizacja przyczyni się do wykreowania w Śródmieściu nowej przestrzeni nauki oraz przestrzeni publicznej wzdłuż Rawy, łączących kampusy Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; projekt flagowy PF_4: *Dzielnica nowych technologii – Katowicki HUB gamingowo-technologiczny*; projekt flagowy PF_7:

Centrum Himalaizmu im. Jerzego Kukuczki, w dokumencie: „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu strategii rozwoju miasta Katowice 2030” dokonano oceny wpływu oddziaływania tych działań na poszczególne komponenty środowiska. Zidentyfikowane potencjalne negatywne oddziaływania ww. projektów na środowisko zostały określone jako chwilowe.

Zakłada się, że w przypadku niektórych planowanych przedsięwzięć, będących aktualnie na etapie koncepcji (w zdecydowanej większości zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne), dopiero w chwili kiedy skonkretyzowane zostaną: skala, zakres prac, harmonogram oraz technologia ich realizacji, możliwe będzie ustalenie czy kwalifikują się one do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dla których niezbędne będzie przeprowadzenie stosownych, określonych przepisami odrębnych procedur środowiskowych. W ramach koniecznych postępowań dla konkretnego przedsięwzięcia w sposób jednoznaczny i szczegółowy ocenione zostanie oddziaływanie na środowisko. W projekcie GPR nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć kwalifikowanych do grupy przedsięwzięć zawsze znacząco oddziaływujących na środowisko.

W oparciu o przeprowadzoną wstępną analizę (z uwzględnieniem dostępnych danych w tym wskazywanych przez interesariuszy w kartach zgłoszeń przedsięwzięć rewitalizacyjnych) w aspekcie oceny oddziaływania na środowisko ujętych w projekcie GPR podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zidentyfikowano wyłącznie jedno, które ze względu na swoje parametry może kwalifikować się do grupy potencjalnie mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z parametrami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz. U. 2019 r. poz. 1839 ze zm.) w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 pkt 57 lit. b tiret drugi) tj. oznaczone J-N/M/47 Dzielnica nowych technologii - Katowicki HUB gamingowo-technologiczny. Nadmienić porządkowo należy, że przedsięwzięcie to jest tożsame z jednym z projektów flagowych Strategii Rozwoju Miasta Katowice pn. *PF_4: Dzielnica nowych technologii – Katowicki HUB gamingowo-technologiczny*. Decyzją z dnia 21 marca 2024 r. (znak RKO.6220.42.2023.AŻP) Prezydent Miasta Tychy stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Istotnym aspektem wynikającym z przeprowadzonej analizy ram finansowych planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (w szczególności zgłaszanych przez podmioty zewnętrzne) w kontekście gotowości przystąpienia do realizacji jest wysokie uzależnienie realizacji od pozyskania dofinansowań pochodzących z funduszy zewnętrznych krajowych, jak i UE. Przewiduje się tym samym możliwość rozłożenia w dłuższym horyzoncie czasowym zarówno przystąpienia do realizacji poszczególnych przedsięwzięć, jak i podjęcia prac, nie można wykluczyć również odstąpienia od ew. realizacji.

- ***Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.***

Działania zaplanowane w projekcie GPR będą miały charakter lokalny niewykraczający poza obszar gminy. W związku z lokalizacją obszaru, którego dotyczy program jak również mając na uwadze w szczególności stan gotowości do realizacji, skalę oraz rodzaj planowanych przedsięwzięć, ich rozmieszczenie oraz planowane horyzonty czasowe realizacji, nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych oraz negatywnych oddziaływań skumulowanych.

- ***Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.***

Nie przewiduje się by działania wskazywane w projekcie GPR generowały wystąpienie ryzyk dla zdrowia i życia ludzi. W toku opracowania projekt GPR został zaopiniowany pozytywnie w zakresie wymagań

higienicznych i zdrowotnych (pismo ŚPWIS z dnia 7.04.2025 r. nr NS-NZ.9022.32.9.2025). Planowane działania rewitalizacyjne sprzyjają ograniczeniu zagrożeń dla zdrowia ludzi mając na uwadze cel jakim jest eliminacja zdiagnozowanych negatywnych zjawisk społecznych. Należy również uznać, że realizacja określonych w projekcie GPR kierunków dotyczących aspektów środowiskowych (wcześniej wymienionych) będzie sprzyjać ograniczeniu aktualnie występujących na obszarze interwencji zagrożeń dla środowiska.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

- ***Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.***

Obszar rewitalizacji miasta Katowice obejmuje tereny w północnej części miasta, które są mocno zurbanizowane i przekształcone antropogenicznie. Wyznaczenie przestrzenne obszaru rewitalizacji (obejmującego łącznie 9 podobszarów) nastąpiło zgodnie z warunkami określonymi w art. 9 ustawy o rewitalizacji. Podobszary rewitalizacji ujęte łącznie stanowią obszar Katowic cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi, technicznymi. Na terenie obszaru występują obiekty objęte ochroną wynikającą z przepisów dotyczących ochrony zabytków. W projekcie GPR przewidziano kierunki działań obejmujące kwestie dziedzictwa kulturowego i architektonicznego służące podniesieniu obecnego potencjału oraz ograniczeniu negatywnych zjawisk do których zaliczyć można:

- K1_T_Ś: podniesienie standardu tkanki mieszkaniowej oraz obiektów użyteczności publicznej, przy zachowaniu i wyeksponowaniu dziedzictwa kulturowego i architektonicznego
- K1_T_ZAW: podniesienie standardu tkanki mieszkaniowej oraz budynków o cennych wartościach architektonicznych na obszarach przemysłowych
- K1_T_ZAL: podniesienie standardu tkanki mieszkaniowej oraz obiektów użyteczności publicznej przy zachowaniu i wyeksponowaniu dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i architektonicznego
- K3_S_W-J: upowszechnienie zalet tożsamości lokalnej i historii dzielnicy
- K2_PF_W-J: ratowanie pierwotnych układów urbanistycznych (Kolonja Alfreda)
- K1_T_DAB: podniesienie standardu tkanki mieszkaniowej oraz obiektów użyteczności publicznej przy zachowaniu i wyeksponowaniu dziedzictwa kulturowego i architektonicznego
- K3_S_BG: upowszechnienie zalet tożsamości lokalnej i historii tego miejsca, w tym wzmocnienie potencjału kulturowego i sportowego podobszaru (Centrum Himalaizmu)
- K1_T_S-B: podniesienie standardu tkanki mieszkaniowej, obiektów użyteczności publicznej oraz budynków przemysłowych o walorach architektonicznych
- K1_T_JN: podniesienie standardu tkanki mieszkaniowej, w tym zabytkowej oraz obiektów użyteczności publicznej

Niezależnie od powyższego dla przedsięwzięć ingerujących w takie obiekty w pkt 8 projektu GPR podkreślono konieczność uwzględnienia istniejących uwarunkowań prawnych oraz standardów konserwatorskich. W toku opracowania projektu GPR uzyskano pozytywną opinię Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (pismo WUOZ w Katowicach z dnia 18.04.2025 r. nr K-NR.5183.251.2025.RRW).

- **Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.**

Na terenie miasta Katowice, w tym na obszarze objętym interwencją (obszar rewitalizacji) występują oznaczone formy ochrony przyrody, jednak ustalenia projektu GPR nie dają możliwości do wywierania negatywnego oddziaływania na te formy. W procesie opiniowania, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji m.in. uzyskano opinię RDOŚ w Katowicach (pismo z dnia 3.06.2025 r. nr pisma WOOŚ.614.11.2025.PB) wskazującą, że określone w projekcie GPR kierunki działań mają charakter pozytywny, a realizacja postanowień wynikających z dokumentu nie powinna spowodować wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz ochrony przyrody. Na terenie miasta Katowice nie występują obszary należące do europejskiej sieci Natura 2000. Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na zlokalizowane poza obszarem miasta Katowice obszary Natura 2000.

Podsumowanie z uzasadnieniem stanowiska

Z uwagi na cel, zakres przedmiotowy, charakter dokumentu, jego opracowanie w modelu partycypacyjnym, jak również uwarunkowania, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.) w tym w szczególności charakter oraz zakres przewidywanego oddziaływania na środowisko oraz uzyskane w toku jego opracowania opinie, w ocenie organu sporządzającego realizacja założeń wynikających z projektu GPR oraz planowanych przedsięwzięć, w zgodzie z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz z aktywnym włączeniem wszystkich interesariuszy rewitalizacji, nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.